

Saugos duomenų lapas MSDL-033
(pagal reglamento 1907/2006/EB – REACH – 31 str. ir II priedą)

1 lapas iš 6 lapų

Pildymo data: 2003 11 14

Paskutinio peržiūrėjimo data: 2010 04 23

UAB "MARGŪNAS",
Ringuvos g. 53, LT-45245 Kaunas
Tel.: (37) 49 10 79; faks.: (37) 49 10 80
www.margunas.lt

1. CHEMINĖS MEDŽIAGOS/ PREPARATO IR TIEKĖJO PAVADINIMAS

Cheminės medžiagos, preparato pavadinimas: **NATRIO RŪGŠTUSIS
KARBONATAS**

Preliminarios registracijos REACH-IT įrašo numeris: 05-2114667366-38-0000

Pranešimo numeris: CL262621-44

Kiti pavadinimai (sinonimai): geriamoji soda, natrio bikarbonatas, natrio dikarbonatas, natrio rūgštus karbonatas, natrio hidrokarbonatas, sodos bikarbonatas, natrio vandenilio karbonatas, maistinė soda.

Paskirtis: maisto produktų gaminiui (maisto priedas E 500), farmacijoje, įvairiuose kituose technologiniuose procesuose.

Tiekėjas: UAB "MARGŪNAS"

El. pašto adresas: margunas@margunas.lt

Už saugos duomenų lapą atsakingo kompetentingo asmens el. pašto adresas: zita@margunas.lt

Telefonas skubiai informacijai suteikti: Lietuvos apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biuras, Šiltnamių g. 29, LT-2043 Vilnius, telefonas: (8 5) 236 20 52; el.paštas: info@tox.lt

2. GALIMI PAVOJAI

Pavojai, susiję su užsidegimo arba sprogoimo galimybe: medžiaga nedegi.

Pavojai žmonių sveikatai, galimo poveikio pasekmės: gali dirginti akis, kvėpavimo takus, odą (daugiau informacijos – žiūr. 11 sk.).

Pavojai aplinkai ir galimos žalos pasekmės: neklasifikuojamas kaip aplinkai pavojingas.

3. SUDĖTIS. INFORMACIJA APIE KOMPONENTUS

Empirinė (molekulinė) formulė: NaHCO_3

Molekulinė masė: 84,01

Pavojingi komponentai: nėra

CAS Nr.	EINECS Nr. ELINCS Nr.	Cheminis pavadinimas	Koncentracija (%) produkto masės (tūrio)	Klasifikacija
144-55-8	205-633-8	Natrio hidrokarbonatas	> 99 bevandenėje medžiagoje	nėra

4. PIRMOSIOS PAGALBOS PRIEMONĖS

Bendra informacija: visais atvejais, kai kyla abejonių ar pasireiškia pakenkimo sveikatai požymiai, nedelsiant kreiptis į gydytoją. Jei nukentėjęs praradęs sąmonę, negalima duoti nieko gerti ar dėti ką nors į burną. Įtarus ar nustačius apsinuodijimą šia medžiaga, būtina nedelsiant kreiptis į Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biurą tel. (8~5) 236 20 52.

2 lapas iš 6 lapų

Saugos duomenų lapas MSDL-033

(pagal reglamento 1907/2006/EB – REACH – 31 str. ir II priedą)

Pildymo data: 2003 11 14

Paskutinio peržiūrėjimo data: 2010 04 23

Cheminės medžiagos, preparato patekimo į organizmą būdas:

Įkvėpus: realaus pavojaus nėra, įkvėpus dulkių – išeiti ar išnešti nukentėjusįjį į tyrą orą, suteikti ramybę.

Patekus ant odos: nuplauti vandeniu su muilu.

Patekus į akis: kuo skubiau plauti akis su vandeniu, pakeliant ir nuleidžiant akių vokus, ne trumpiau kaip 10 minučių. Skubiai kreiptis pagalbos į gydytoją.

Prarijus: prarijus didesnę kiekį, praskalauti burną vandeniu. Išgerti stiklinę vandens.

Informacija gydytojui: patekus į akis imtis šiame skyriuje nurodytų pirmosios pagalbos priemonių ir visada kreiptis medicininės pagalbos.

5. PRIEŠGAISRINĖS PRIEMONĖS

Tinkamos (netinkamos) gaisro gesinimo priemonės: pats produktas nedegus, > 100°C skyla, išskirdamas vandens garus ir anglies dioksidą, kuris slopina degimą. Gaisro metu gesinimo priemonės turi būti parenkamos įvertinant aplink degančių medžiagų savybes.

Pavojingos medžiagos, išsiskiriančios iš cheminės medžiagos, preparato degimo metu, degimo produktai, dujos: nėra.

Speciali apsaugos įranga, skirta gaisrininkams: nedegūs gaisrininkų rūbai, autonominiai kvėpavimo aparatai.

6. AVARIJŲ LIKVIDAVIMO PRIEMONĖS

Kolektyvinės apsaugos ir asmeninės apsauginės priemonės: išbyrėjus sodai, vengti patekimo į akis bei kontakto su oda. Neįkvėpti dulkių. Jeigu yra pavojus patekti į akis, įkvėpti dulkių, dideliems kiekiams patekti ant odos - dėvėti tinkamą apsauginę aprangą, nurodytą 8 punkte.

Aplinkos teršimo prevencijos priemonės: neleisti, kad išbyrėjęs produktas patektų į kanalizaciją, vandens telkinius, dirvožemį.

Cheminės medžiagos, preparato surinkimo (susėmimo) ir neutralizavimo (nukenksminimo) būdai ir priemonės: produktui išbyrėjus, jį sušluoti ar susemti, vengiant dulkėjimo, ir supilti į talpas. Vengti patekimo ant dirvožemio. Vietas, kur buvo išbyrėjusi soda, nuplauti vandeniu. Nenaudoti maisto gamybai užterštos sodos. Atliekų tinkamas – žiūr. 13 sk.

7. NAUDOJIMAS IR SANDĖLIAVIMAS

Reikalavimai ir rekomendacijos naudojimui: ypatingų reikalavimų nėra, vengti dulkėjimo, patekimo į akis.

Reikalavimai sandėliavimui: laikyti sausoje, vėsioje, gerai vėdinamoje patalpoje.

Netinkamos (nesuderinamos) kartu sandėliuoti cheminės medžiagos: rūgštys.

Nurodymai dėl ribinio cheminės medžiagos, preparato kiekio, galimo sandėliuoti nurodytomis sąlygomis: netaikoma.

Reikalavimai cheminės medžiagos, preparato pakuotei: rekomenduojama laikyti sandariai uždarytose talpose, drėgmės nepraleidžiančiose pakuotėse. Nerekomenduojama laikyti aliumininėse talpose.

8. POVEIKIO PREVENCIJA/ASMENS APSAUGA

Cheminės medžiagos, preparato komponento ribinė vertė darbo aplinkos ore: HN

23:2007 duomenys nepateikti.

Techninės priemonės: vengti dulkelėjimo, didelės dulkių koncentracijos ore. Rekomenduojama dirbti ventiliuojamose vietose.

Kvėpavimo takų apsauginės priemonės: smulkinant kristalus, luitus, esant galimybei įkvėpti dulkių - filtruojamosios puskaukės (respiratoriai) su filtrais nuo dulkių.

Rankų ir odos apsauginės priemonės: mūvėti apsaugines gumines, odines ar brezentines pirštines.

Akių apsauginės priemonės : apsauginis veido skydelis, akiniai.

Kitos odos apsauginės priemonės (darbo drabužiai, avalynė ir kt.): dėvėti švarius, visą kūną dengiančius drabužius, mūvėti darbinę avalynę.

Asmens higienos priemonės: vengti kontakto su oda. Darbo metu nevalgyti, negerti ir nerūkyti. Periodiškai keisti darbo drabužius. Plauti rankas prieš valgį. Po darbo nusiprausti drungnu vandeniu su muilu.

Poveikio aplinkai kontrolė: saugoti nuo pasklidimo.

9. FIZIKINĖS IR CHEMINĖS SAVYBĖS

Agregatinė būseną (kieta, skysta, dujinė): kieta.

Juslinės savybės (spalva, kvapas): bekvapė, bespalvė arba balta kristalinė masė arba kristaliniai milteliai.

Vandenilio jonų koncentracijos vertė, pH: 8 – 8,6 (1 % vandeninis tirpalas).

Virimo temperatūra, °C ar virimo temperatūros intervalas: netaikoma.

Degumas: nedegi.

Savaiminio užsiliepsnojimo temperatūra, °C: netaikoma.

Pliūpsnio temperatūra, °C: netaikoma.

Sprogumo ribos: netaikoma.

Oksidavimosi savybės: neturi.

Užšalimo/lydymosi temperatūra: 50 °C temperatūroje pradeda lydytis, 100 – 150°C temperatūroje skyla į natrio karbonatą, vandenį ir anglies dioksidą.

Garų slėgis, kPa: netaikoma.

Specifinė masė, tankis g/cm³: ~ 2,1 (teorinis).

Tirpumas: vandenyje – 8,7 g/100 ml (20°C).

Pasiskirstymo koeficientas (n-oktanolis /vanduo): netaikoma.

Klampumas: netaikoma.

Garų specifinis tankis: netaikoma.

Garavimo greitis: netaikoma.

10. STABILUMAS IR REAKTINGUMAS

Cheminis stabilumas ir pavojingos cheminės reakcijos: stabilus normaliomis naudojimo ir saugojimo sąlygomis.

Vengtinios aplinkos sąlygos ir cheminės medžiagos, sukeliančios pavojingas chemines reakcijas: rūgštys. Vengtina aukšta temperatūra, ugnis.

Skilimo produktai: natrio karbonatas, vanduo ir anglies dioksidas.

Stabilizatorių reikmė: nėra

Egzoterminės reakcijos galimybė: nėra

Nestabilūs skilimo produktai: nėra.

4 lapas iš 6 lapų

Saugos duomenų lapas MSDL-033

(pagal reglamento 1907/2006/EB – REACH – 31 str. ir II priedą)

Pildymo data: 2003 11 14

Paskutinio peržiūrėjimo data: 2010 04 23

11. TOKSIKOLIGINĖ INFORMACIJA

Ūmus toksiškumas bandomiesiems gyvūnams, dirginimas: turimi duomenys leidžia neklasifikuoti kaip „kenksminga“ ar „dirginanti“. Dažniausiai nurodomi duomenys:

Prarijus, pelės: LD₅₀ = 3360 mg/kg.

Prarijus, žiurkės: LD₅₀ = 4220 mg/kg.

Pasklidimas: duomenų nerasta.

Lėtinis poveikis bandomiesiems gyvūnams: duomenų nerasta.

Kancerogeniškumas, mutageniškumas, toksiškumas reprodukcijai: nenustatyti.

Jautrinantis poveikis: nenustatytas.

Poveikis žmonėms:

Įkvėpus: įkvėpus dulkių, galimas kvėpavimo takų dirginimas. Pernelyg didelis įkvėpimas gali sąlygoti kosėjimą ir dusimą.

Patekus į akis: gali sudirginti, sukelti skausmą, ašarojimą, akių paraudimą.

Patekus ant odos: pernelyg didelis kiekis alergiškiems žmonėms gali sudirginti odą ir sukelti raudonį.

Prarijus: nėra.

12. EKOLOGINĖ INFORMACIJA

Cheminės medžiagos, preparato savybės, galinčios daryti poveikį aplinkai: aplinkai lokaliai gali būti pavojingas didelio kiekio išpylimas ant dirvožemio ar į vandens telkinius.

Ekotoksiškumas (toksiškumas vandens, dirvožemio organizmams, kitiems gyvūnams ir augalams):

Žuvis (*Gambusia affinis*): LC₅₀/96h = 7550 mg/l;

Dafnijos: EC₅₀/48h = 2350 mg/l.

Judrumas: tirpsta vandenyje, išsisklaido.

Išsilaikymas ir skilimas (biodegradacija) aplinkoje: nenustatyta.

Bioakumuliacija: nenustatyta.

Duomenys apie kitus poveikius: nėra.

13. ATLIEKŲ TVARKYMAS

Reikalavimai atliekų neišmesti į aplinką: vengti bereikalingo lokalaus didelių kiekių patekimo į aplinką.

Cheminės medžiagos, preparato atliekų, užterštų pakuočių šalinimo būdai (deginimas, utilizacija, šalinimas sąvartyne ir kt.): didelius atliekų kiekius rekomenduojama utilizuoti kaip pavojingas atliekas. Atliekų kodas: 06 13 99 - kitaip neapibūdintos kitų neorganinių cheminių procesų atliekos. Pakuotės gali būti perdirbamos. Išplautos ir išdžiovintos daugkartinio naudojimo talpos gali būti naudojamos pakartotinai.

14. INFORMACIJA APIE GABENIMĄ

Europos sutarties "Dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais" (RID/ADR), "Tarptautinio jūra gabenamų pavojingų krovinių kodekso" (IMDG) reikalavimai netaikomi.

15. INFORMACIJA APIE REGLAMENTAVIMĄ

Teisės norminiai aktai, reglamentuojantys cheminės medžiagos, preparato klasifikaciją, ženklimą, naudojimo ribojimą, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, ribines vertes darbo aplinkoje, atliekų tvarkymą ir kt.

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1907/2006 2006 m. gruodžio 18 d. dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (ES oficialusis leidinys, Nr. L 396, 2006-12-30, klaidų atitaisymas – Nr. L 136/3, 2007 5 29).

2008 metų gruodžio 16 dienos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantį Direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr.1907/2006 (OL 2008 L 353, p.1).

Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklinimo tvarka. (Patvirtinta LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2000 gruodžio 19d. įsakymu Nr. 532/742, 2002 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. 345/313 patvirtinta redakcija (Žin., 2002, Nr. 81-3501). Pakeitimai: Žin., 2003, Nr. 81(1)-3703; 2005, Nr. 115-4196; 2007, Nr. 22-849; 2008, Nr. 66-2517.

Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų pakuotės reikalavimų bei pakavimo tvarka. (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. lapkričio 19 d įsakymu Nr. 599, Žin., 2002, Nr. 115-5161, 2008, Nr. 53-1989).

Specialių pirmosios medicinos pagalbos priemonių pavojingų cheminių medžiagų bei preparatų ir biologinių medžiagų sukeltų ūmių sveikatos sutrikimų sąrašas (Patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr.V-769, Žin. 2004, Nr. 7-157).

HN 23:2007 "Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai" (Patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. V-827/A1-287, Žin., 2007, Nr. 108-4434).

Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai. (Patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. A1-331, Žin., 2007, Nr.123-5055).

Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR).

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklės (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 348, Žin., 2002, Nr. 81-3503).

Atliekų tvarkymo taisyklės. (Patvirtinta aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 722, Žin., 2004, Nr. 68-2381, 2008, Nr. 55-2109).

HN 53-2:2002 "Leidžiami vartoti maisto priedai. Specifiniai saldiklių, dažiklių ir kitų maisto priedų grynumo kriterijai" (Patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 686, Žin., 2003, Nr. 91-4135).

Informacija, nurodyta cheminės medžiagos, preparato pakuotės (taros) etiketėje.

GERIAMOJI SODA (Natrio rūgštusis karbonatas). CAS Nr. 144-55-8, EB Nr. 205-633-8. Maisto priedas E 500. Skirta vartoti maisto produktuose.

Pavojingumo simboliai ir tekstas: nėra

Rizikos frazių ir skaitmeninių ženklų sąrašas: nėra

Saugos frazių ir skaitmeninių ženklų sąrašas: nėra

6 lapas iš 6 lapų

Saugos duomenų lapas MSDL-033

(pagal reglamento 1907/2006/EB – REACH – 31 str. ir II priedą)

Pildymo data: 2003 11 14

Paskutinio peržiūrėjimo data: 2010 04 23

16. KITA INFORMACIJA

Saugos duomenų lapo papildomi pildymo šaltiniai:

Duomenys, pateikti Europos cheminių medžiagų biuro (ECB), Švedijos Nacionalinės chemikalų inspekcijos (KEMI), Tarptautinės laboratorijų organizacijos (ILO), „TOXNET“, kitų tarptautinių ir nacionalinių organizacijų tinklalapiuose.

Geriamosios sodos gamintojų parengti saugos duomenų lapai ir kita techninė informacija.

Šis saugos duomenų lapas peržiūrėtas atsižvelgiant į REACH reglamento reikalavimus. Sukeisti vietomis 2 ir 3 skyriai, patikslinti skyrių pavadinimai. Atsiradus naujų duomenų apie cheminės medžiagos poveikį sveikatai ir aplinkai, o taip pat pasikeitus 15 skyriuje nurodytiems teisės aktams, peržiūrint šį saugos duomenų lapą papildyti ar patikslinti 1, 2, 3, 8, 11, 12, 15 ir 16 skyriai.

Šiame saugos duomenų lape pateikti duomenys turi būti prieinami visiems, kurių darbas yra susijęs su chemine medžiaga, preparatu. Duomenys atitinka mūsų turimas žinias ir yra skirti apibūdinti cheminį produktą saugos ir sveikatos darbe, aplinkos apsaugos aspektais. Saugos duomenų lapo informacija bus papildyta atsiradus naujų duomenų apie cheminės medžiagos, preparato poveikį sveikatai ir aplinkai, apie prevencijos priemones pavojams sumažinti arba jiems visiškai išvengti. Saugos duomenų lape pateikta informacija neatskleidžia kitų specifinių cheminės medžiagos, preparato savybių.